Pět ukázek, pět pedagogických cest

Čtyři vzdělávací oblasti, běžný den i připravená nabídka. Každá karta má metodický líc a záznamový rub.

1

DÍTĚ A JEHO TĚLO / PŘÍMÁ ČINNOST V REŽIMU

Má osvojené základní hygienické návyky.

Běžný režim: skutečné hygienické návyky bez dalšího cvičení.

2

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA / SPONTÁNNÍ HRA

Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.

Spontánní hra: vhodná otázka podnítí projev a nepřebere hru.

3

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA / NABÍDKA AKTIVIT

Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.

Plánovaná nabídka: pomůcky a činnost v jazykovém či hudebním koutku.

4

DÍTĚ, TEN DRUHÝ A SPOLEČNOST / PŘÍMÁ CÍLENÁ ČINNOST

Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.

Přímá cílená činnost: bezpečná příprava modelové situace.

5

DÍTĚ A SVĚT / NABÍDKA AKTIVIT

Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.

Reakce na situaci: péče o rostlinu naváže na zájem dětí.

CO Z TOHO UČITEL ZÍSKÁ

Konkrétní příležitost, vhodný vstup, otázku, místo a pomůcky na líci; na rubu čtyři pracovní popisy projevu a prostor pro krátký datovaný důkaz. Karta pomáhá při plánování, pozorování i pozdějším souhrnu v EDOSKOPU.

Líc pomáhá jednat, rub pomáhá vidět

Karta je pracovní pomůcka. Vyberte si jen tu část, která učiteli pomůže v konkrétní situaci.

LÍC · NABÍDKA UČITELI

Plné jméno OVU a kód, způsob činnosti, role učitele, pomůcky, doporučené centrum či místo, možná otázka a projev, kterého si lze všimnout. U spontánní hry otázka nenahrazuje vlastní záměr dítěte.

RUB · POZOROVÁNÍ

Čtyři pracovní popisy projevu 1–4; pod nimi řádky pro jména dětí, data prvního doloženého projevu a krátký příklad. Kritérium popisuje, co dítě ukázalo. Míru samostatnosti posuzujte zvlášť.

PŘIDANÁ HODNOTA V DENNÍ PRAXI

1. **Využít běžnou situaci**

   Hygiena, hra nebo objev na zahradě mohou být smysluplnou příležitostí bez zvláštního pracovního listu.

2. **Rozlišit roli učitele**

   Někdy pozoruje, jindy podněcuje otázkou, připraví nabídku nebo vede citlivou modelovou situaci.

3. **Zachytit konkrétní důkaz**

   Krátký čin či doslovný výrok s datem vypovídá více než označení samotné účasti v aktivitě.

4. **Navázat v EDOSKOPU**

   Aktivita ukáže vzdělávací záměr; souhrn pozorování může škola zapsat za zvolené období.

Tisk: strany 3–12 oboustranně, převrácení po dlouhé straně. Kritéria na kartách jsou metodický návrh, nikoli oficiální škála RVP PV. Záznam na rubu není každodenní povinnost.

DJT-OZD-000-PV1-001

Má osvojené základní hygienické návyky.

ZAŘAZENÍ A VSTUP UČITELE

PŘÍMÁ ČINNOST V REŽIMU

PLÁN REŽIMU

ORGANIZACE A POMŮCKY

INDIVIDUÁLNĚ

BĚŽNÉ VYBAVENÍ

DOPORUČENÉ MÍSTO / CENTRUM AKTIVIT

UMÝVÁRNA / TOALETY

KDY VZNIKÁ PŘÍLEŽITOST

Mytí rukou po toaletě, před jídlem a po návratu venku.

CO UDĚLÁ UČITEL/KA

Připomeňte důvod mytí, ukažte postup a ponechte dítěti prostor provést jej samostatně.

MOŽNÁ OTÁZKA ČI VĚTA

„Co uděláme s rukama před svačinou? Na které místo při mytí ještě myslíš?“

PROJEV, KTERÝ LZE ZACHYTIT

Dítě samo ve vhodnou chvíli zahájí a dokončí hygienický postup.

VYBAVENÍ

Umyvadlo, voda, mýdlo, ručník.

MOJE POZNÁMKA K SITUACI

DJT-OZD-000-PV1-001

Má osvojené základní hygienické návyky.

TŘÍDA / OBDOBÍ _____ UČITEL/KA _____

KRITÉRIA POZOROVANÉHO PROJEVU 1-4

1. Zapojí se do mytí rukou.
2. Provede hlavní kroky mytí.
3. Myje ruce ve vhodných situacích.
4. Přizpůsobí hygienu situaci a vysvětlí její důvod.

Karta může být podkladem pro souhrn v EDOSKOPU: samostatnost a po zavedení funkce i kritérium. Kritéria 1-4 jsou pracovní návrh školy, nikoli oficiální škála RVP PV.

JMÉNA DĚTÍ / DATUM PRVNÍHO POZOROVÁNÍ

Do poznámky stačí krátký důkaz.

DÍTĚ	1 / DATUM	2 / DATUM	3 / DATUM	4 / DATUM	PŘÍKLAD / POZNÁMKA
01					
02					
03					
04					
05					
06					
07					
08					
09					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					

DJP-JAR-000-PV1-002

Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.

ZAŘAZENÍ A VSTUP UČITELE

SPONTÁNNÍ HRA

JEMNÝ PODNĚT

ORGANIZACE A POMŮCKY

INDIVIDUÁLNĚ

BEZ PŘIPRAVENÝCH POMŮCEK

DOPORUČENÉ MÍSTO / CENTRUM AKTIVIT

ZAHRADA / VYCHÁZKA

KDY VZNIKÁ PŘÍLEŽITOST

Při volném pozorování zvířat, rostlin a věcí venku.

CO UDĚLÁ UČITEL/KA

Navazujte krátkou otázkou na právě probíhající hru. Počkejte na vlastní odpověď dítěte a činnost mu nepřebírejte.

MOŽNÁ OTÁZKA ČI VĚTA

„Vidíš zvířátko u stromu? Víš, jak se jmenuje?“

PROJEV, KTERÝ LZE ZACHYTIT

Pojmenuje to, co právě pozoruje nebo s čím si hraje.

VYBAVENÍ

Bez připravených pomůcek.

MOJE POZNÁMKA K SITUACI

DJP-JAR-000-PV1-002

Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno.

TŘÍDA / OBDOBÍ _____ UČITEL/KA _____

KRITÉRIA POZOROVANÉHO PROJEVU 1-4

1. Ukáže známý objekt nebo jev v okolí.
2. Pojmenuje některé známé objekty.
3. Pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy v okolí.
4. Nové názvy si vybaví a používá je v další hře.

Karta může být podkladem pro souhrn v EDOSKOPU: samostatnost a po zavedení funkce i kritérium. Kritéria 1-4 jsou pracovní návrh školy, nikoli oficiální škála RVP PV.

JMÉNA DĚTÍ / DATUM PRVNÍHO POZOROVÁNÍ

Do poznámky stačí krátký důkaz.

DÍTĚ	1 / DATUM	2 / DATUM	3 / DATUM	4 / DATUM	PŘÍKLAD / POZNÁMKA
01					
02					
03					
04					
05					
06					
07					
08					
09					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					

DJP-JAR-000-PV1-005

Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.

ZAŘAZENÍ A VSTUP UČITELE

NABÍDKA AKTIVIT

PLÁNOVANÁ NABÍDKA

ORGANIZACE A POMŮCKY

MALÁ SKUPINA

PŘIPRAVENÉ POMŮCKY

DOPORUČENÉ MÍSTO / CENTRUM AKTIVIT

HUDEBNÍ KOUTEK · JAZYKOVÝ KOUTEK

KDY VZNIKÁ PŘÍLEŽITOST

Krátká sluchová hra s opravdovými zvuky a známými slovy.

CO UDĚLÁ UČITEL/KA

Připravte zvukové dvojice a známé předměty. Nejprve rozlišujte zvuky, poté poslouchejte začátek jednoduchých slov; nepracujte s názvem písmene.

MOŽNÁ OTÁZKA ČI VĚTA

„Která dvě slova začínají stejně, když je pomalu vyslovíme?“

PROJEV, KTERÝ LZE ZACHYTIT

Dítě rozliší zvuky a uslyší první hlásku ve známém slově.

VYBAVENÍ

Zvukové předměty, známé obrázky či předměty.

POZNÁMKA K POUŽITÍ

Témata: ZVUKY KOLEM NÁS / JAZYKOVÉ HRY.

DJP-JAR-000-PV1-005

Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.

TŘÍDA / OBDOBÍ _____ UČITEL/KA _____

KRITÉRIA POZOROVANÉHO PROJEVU 1-4

1. Pozorně naslouchá odlišným zvukům.
2. Rozliší dvě podobné či různé zvukové ukázky.
3. Ve známém slově pozná první hlásku.
4. Najde další slovo se stejným začátkem.

Karta může být podkladem pro souhrn v EDOSKOPU: samostatnost a po zavedení funkce i kritérium. Kritéria 1-4 jsou pracovní návrh školy, nikoli oficiální škála RVP PV.

JMÉNA DĚTÍ / DATUM PRVNÍHO POZOROVÁNÍ

Do poznámky stačí krátký důkaz.

DÍTĚ	1 / DATUM	2 / DATUM	3 / DATUM	4 / DATUM	PŘÍKLAD / POZNÁMKA
01					
02					
03					
04					
05					
06					
07					
08					
09					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					

DDS-SLK-000-PV1-004

Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.

ZAŘAZENÍ A VSTUP UČITELE

PŘÍMÁ CÍLENÁ ČINNOST

PLÁNOVANĚ

ORGANIZACE A POMŮCKY

MALÁ SKUPINA

PŘIPRAVENÉ POMŮCKY

DOPORUČENÉ MÍSTO / CENTRUM AKTIVIT

KOMUNITNÍ KRUH · DRAMATICKÝ KOUTEK

KDY VZNIKÁ PŘÍLEŽITOST

Bezpečný modelový rozhovor o neznámém člověku a hledání důvěryhodného dospělého.

CO UDĚLÁ UČITEL/KA

Předem připravte krátkou modelovou situaci bez strašení. Procvičte zastavení, odmítnutí, odchod ke známému dospělému a sdělení, co se stalo.

MOŽNÁ OTÁZKA ČI VĚTA

„Co můžeš udělat, když tě někdo neznámý zve někam bez učitele?“

PROJEV, KTERÝ LZE ZACHYTIT

Dítě rozpozná riziko a vyhledá pomoc známého dospělého.

VYBAVENÍ

Obrázky nebo krátká modelová situace.

POZNÁMKA K POUŽITÍ

Skutečné riziko nikdy nevytvářejte. Za bezpečí dítěte odpovídají dospělí. Témata: BEZPEČÍ / CIZÍ LIDÉ.

DDS-SLK-000-PV1-004

Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými.

TŘÍDA / OBDOBÍ _____ UČITEL/KA _____

KRITÉRIA POZOROVANÉHO PROJEVU 1-4

1. Pozná známého dospělého, u kterého může hledat pomoc.
2. Rozliší bezpečnou a nejistou nabídku.
3. V modelové situaci odmítne, odejde a vyhledá pomoc.
4. Svůj bezpečný postup použije i při jiné modelové variantě.

Karta může být podkladem pro souhrn v EDOSKOPU: samostatnost a po zavedení funkce i kritérium. Kritéria 1-4 jsou pracovní návrh školy, nikoli oficiální škála RVP PV.

JMÉNA DĚTÍ / DATUM PRVNÍHO POZOROVÁNÍ

Do poznámky stačí krátký důkaz.

DÍTĚ	1 / DATUM	2 / DATUM	3 / DATUM	4 / DATUM	PŘÍKLAD / POZNÁMKA
01					
02					
03					
04					
05					
06					
07					
08					
09					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					

DAS-ZPO-000-PV1-005

Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.

ZAŘAZENÍ A VSTUP UČITELE

NABÍDKA AKTIVIT

REAKCE NA SITUACI

ORGANIZACE A POMŮCKY

MALÁ SKUPINA

PŘÍRODNÍ MATERIÁL

DOPORUČENÉ MÍSTO / CENTRUM AKTIVIT

ZAHRADA / PŘÍRODA

KDY VZNIKÁ PŘÍLEŽITOST

Dítě si všimne suché rostliny nebo živočicha v zahradě.

CO UDĚLÁ UČITEL/KA

Nabídněte dětem volbu péče o zahradu: podle potřeby zalít rostlinu, přikrýt půdu listím nebo ponechat hromádku pro drobné živočichy.

MOŽNÁ OTÁZKA ČI VĚTA

„Co tato rostlina nebo živočich teď potřebuje?“

PROJEV, KTERÝ LZE ZACHYTIT

Samostatně se podílí na vhodné péči.

VYBAVENÍ

Voda, listí a větvičky; dostupné místo pro péči.

POZNÁMKA K POUŽITÍ

Nabídku připojte k tomu, co děti právě zaujalo. Témata: ZAHRADA / PŘÍRODA KOLEM NÁS.

DAS-ZPO-000-PV1-005

Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.

TŘÍDA / OBDOBÍ _____ UČITEL/KA _____

KRITÉRIA POZOROVANÉHO PROJEVU 1-4

1. Všímá si potřeby rostliny či živočicha.
2. Na nabídku provede jeden šetrný pečující úkon.
3. Podílí se na vhodné péči.
4. Podle pozorování navrhne, jak v péči pokračovat.

Karta může být podkladem pro souhrn v EDOSKOPU: samostatnost a po zavedení funkce i kritérium. Kritéria 1-4 jsou pracovní návrh školy, nikoli oficiální škála RVP PV.

JMÉNA DĚTÍ / DATUM PRVNÍHO POZOROVÁNÍ

Do poznámky stačí krátký důkaz.

DÍTĚ	1 / DATUM	2 / DATUM	3 / DATUM	4 / DATUM	PŘÍKLAD / POZNÁMKA
01					
02					
03					
04					
05					
06					
07					
08					
09					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					